

Inspirativní seč na Seči

Vanda Vaníčková

Životní styl dnešní doby ovládají židle, technologie a kofein, dočetla jsem se nedávno v knize Stvoření k pohybu.[1] Tento článek píš v pohodlí křesla u počítače s kávou po svém boku, takže je to k zamyšlení. Zamyšlení však může rychle skončit, neboť se v článku budu věnovat akci zaměřené na digitální vzdělávání, takže uvedený výrok z knihy podepisuji. Židle, technologie a kofein!

Začátkem listopadu proběhl 12. ročník konference **DigiSeč**,[2] věnující se praktickému **využívání digitálních technologií ve školách a v dalších vzdělávacích institucích**. Myslím, a to nejen proto, že jsem lektorovala jeden z workshopů, že je téma akce aktuální a platné i pro knihovníky. Čím? Vybrala jsem vám, milí knihovníci, pár tipů jako inspiraci pro profesní a osobní rozvoj.

- **Webináře zaměřené na posílení digitálních kompetencí**

Začala bych u samotného organizátora akce – Národního pedagogického institutu ČR (NPI ČR). V souvislosti s revizemi rámcových vzdělávacích programů (pro laiky: dokumentů, od kterých se odvíjí vzdělávání ve školách) poskytuje NPI ČR **zdarma webináře**[3] s různým zaměřením, vždy ale orientované na rozvoj digitálních kompetencí žáků a dětí. Z desítek webinářů si stačí jen vybrat, co využijete v knihovně nejvíce. Namátkou – budou to *digihrátky s textem, autorské právo, Canva* nebo třeba *myšlenkové mapy*? Uživatelsky přívětivá je délka webinářů (od 90 minut) i odpolední doba konání.

- **Wikipedie a její nej články**

Na Wikipedii zabrouzdám čas od času stejně jako mnoho uživatelů na internetu. Až nyní jsem se ale dozvěděla o ikonách puzzle kostiček. Myslím, že je to cenný postřeh pro jakoukoli osvětu uživatelů o práci se zdroji. Každá jazyková mutace Wikipedie má u 250 článků umístěnou ikonu **zlaté kostičky puzzle**, která řadí článek mezi tzv. *nejlepší články*. Takové příspěvky splňují předepsaná kritéria kvality schvalovacího procesu. **Stříbrným kouskem puzzle** jsou označeny *dobré články*, těch je v české verzi aktuálně 797. Oba seznamy usilující o vyzdvižení kvalitních článků jsou součástí **WikiProjektu Kvalita**[4], jehož cíl je díky názvu jasný.

Často se setkávám s extrémem, kdy na jedné straně někdo Wikipedii používá jako jediný zdroj informací, a na druhé straně například ve školách učitelé a priori zakazují čerpat informace z Wikipedie. I proto není od věci šířit povědomí o puzzle ikonkách a poselství, které nesou. A pro zájemce ještě jeden tip: u některých článků lze najít ikonu **zámku**. Schválně tipujte a pak si dohledejte, co znamená a jaká pravidla se k ní vážou. ☺

- **Interaktivní a aktuální pomoc pro finanční gramotnost**

Důležitost finanční gramotnosti netřeba obhajovat. Stejně tak skutečnost, že se často objevuje jako téma vzdělávacích akcí v knihovnách, a to pro věkově pestré publikum. **Nadace České spořitelny** přináší novou platformu **Skoala**[5]. Jedná se o **interaktivní materiál, který provází základními tématy finančního vzdělávání**. Určen je učitelům, takže má formu metodického materiálu s připravenými lekcemi, motivačními videi, diskusními otázkami či vzdělávacími hrami. Po registraci je veškerý obsah zdarma, včetně možnosti materiály stahovat a pracovat s nimi offline. Pro toho, kdo nechce kupovat zajíce v pytli, je na stránkách zveřejněna lekce *Marketingové kejkle: Kterak se nezbláznit ze řvavého světa vtíravých reklam*, jež je k prohlédnutí i bez registrace. Mimochodem, video o reklamě z této ukázkové lekce mě nadchlo a už za dva týdny „se mnou jede“ na projektový den k devětáčkům.

- **Kdo je připraven, není překvapen**

Mezi desítkami konkrétních aplikací a nástrojů mě na konferenci zaujala poznámka, kterou uvádím jako poslední inspiraci, v tomto případě spíše doporučení. Jedna lektorka, učitelka na základní škole, se podělila o svůj dlouholetý zvyk směrem k rodičům. Průběžně je informuje, jaké aplikace a nástroje budou se žáky ve výuce používat, proč volí zrovna tyhle, zda jsou zdarma, jaká data o žácích uchovávají apod. Předchází tak nepochopení, obavám a v neposlední řadě kritice, že jsou žáci během výuky zbytečně na mobilech nebo že potřebují k práci elektronická zařízení. Nesnažím se naznačit, že by měl knihovník poskytovat rodičům dětí, které do knihovny chodí, pravidelný informační servis, s čím a jak pracují. Nicméně myslím,

že informovat, uklidnit a vysvětlit záměr toho, jak s technologiemi v knihovně spolu s jejich dětmi pracujete, opravdu může pomoci předejít nedorozumění. A možná to dokonce může nalákat rodiče a vyslat jim zprávu, že knihovny „vědí, co dělají,“ a jdou s dobou i po stránce technologické.

Kontakt na autorku: VandaV@seznam.cz

[1] Autoři Kelly a Juliet Starret, zajímavé čtení o tipech na zlepšení fyzické kondice těla a zmírnění následků sedavého způsobu života.

[2] Na webových stránkách konference si můžete prohlédnout videa z plenárních přednášek loňského ročníku (od školního pohledu na digitální svět až po armádní optiku), dostupné na WWW: <https://digitalizace.rvp.cz/digisec-2023>.

[3] Nabídka webinářů dostupná na WWW: <https://digitalizace.rvp.cz/nabidka-podpory/kurzy-a-webinare>.

[4] Více o WikiProjektu Kvalita dostupné na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedie:WikiProjekt_Kvalita.

[5] Webové stránky dostupné na WWW: <https://skoala.cz/>.

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz